

Η προστασία της υγείας στην Ευρώπη: το όραμά μας για το μέλλον

Στόχοι και στρατηγικές του ECDC για την περίοδο 2007-2013

Πηγές φωτογραφιών

Όλες οι φωτογραφίες ©, εκτός:

Εξώφυλλο © stockbyte, μέση· σ. 2· © CDC. Courtesy of Cynthia Goldsmith;

Jacqueline Katz· Sherif R. Zaki

σελίδα 4 © stockxpert.com

σελίδα 5 © stockxpert.com

σελίδα 6 © CDC

σελίδα 8, αριστερά © US National Museum of Health and Medicine

σελίδα 9 © CDC

σελίδα 14, δεξιά © istockphoto.com

σελίδα 16, αριστερά © Photodisc

σελίδα 16, δεξιά © CDC. Courtesy of Dr Edwin P Ewing, Jr

© Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, 2009.

ISBN 978-92-9193-116-3

doi:10.2900/14729

Η αναπαραγωγή του παρόντος επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή. Όλες οι φωτογραφίες της παρούσας έκδοσης υπόκεινται σε προστασία πνευματικών δικαιωμάτων και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς πέρα της παρούσας έκδοσης χωρίς τη ρητή άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων.

Σημαντική σημείωση:

Το παρόν έγγραφο εξυπηρετεί αποκλειστικά ενημερωτικούς σκοπούς. Η δημοσίευση *Η προστασία της υγείας στην Ευρώπη: το όραμά μας για το μέλλον* συνοψίζει τα βασικά σημεία του Strategic Multi-Annual Programme for 2007-2013 [Στρατηγικό πολυετές πρόγραμμα του ECDC για την περίοδο 2007-2013], έτσι ώστε να το καθιστά εύληπτο για το ευρύ κοινό. Παρά τις προσπάθειές μας να αποτυπώσουμε το πνεύμα του αρχικού εγγράφου, ορισμένες σημαντικές λεπτές έννοιες ενδεχομένως να χάθηκαν στη διαδικασία περιληπτικής απόδοσης. Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για την αυθεντική διατύπωση της στρατηγικής και των στόχων του ECDC καλούνται να συμβουλευθούν το πλήρες κείμενο του *Στρατηγικού πολυετούς προγράμματος του ECDC για την περίοδο 2007-2013*, το οποίο διατίθεται επί γραμμής στη διεύθυνση: http://ecdc.europa.eu/About_us/Key_Documents.html

Η προστασία της υγείας στην Ευρώπη: το όραμά μας για το μέλλον

Στόχοι και στρατηγικές του ECDC για την περίοδο 2007-2013

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος – Η δράση της ΕΕ κατά των μολυσματικών νόσων.....	3
Εισαγωγή	4
Απειλές από μολυσματικές νόσους.....	5
Παράγοντες που διαμορφώνουν τον κίνδυνο μολυσματικών νόσων στην ΕΕ σήμερα ...	6
Στόχοι και δράσεις – Στρατηγικό σχέδιο ECDC 2007-2013	8
Ομάδα 1: Δημιουργία γνώσεων	10
Ομάδα 2: Ενίσχυση λειτουργιών δημόσιας υγείας	12
Ομάδα 3: Δημιουργία και διατήρηση εταιρικών σχέσεων	15
Συμπέρασμα	16

Όραμά μας είναι μια Ευρωπαϊκή Ένωση όπου όλοι οι πολίτες απολαμβάνουν την καλύτερη δυνατή προστασία από τις μολυσματικές νόσους χάρη στα πιο εξελιγμένα μέτρα πρόληψης και ελέγχου

Zsuzsanna Jakab, Διευθύντρια του ECDC

Πρόλογος – Η δράση της ΕΕ κατά των μολυσματικών νόσων

Ο κόσμος δεν υπήρξε ποτέ άλλοτε πιο αλληλοσυνδεόμενος από ό,τι είναι σήμερα. Εκατομμύρια άνθρωποι και τόνοι τροφίμων διασχίζουν σύνορα καθημερινά. Κατά τη διάρκεια μιας συνθησιμένης νύχτας σε ένα μεγάλο ξενοδοχείο ευρωπαϊκής πόλης θα συναντήσει κανείς πελάτες από δώδεκα ή και περισσότερες χώρες. Όπως καταδείχτηκε από το ΣΟΑΣ (Σοβαρό Οξύ Αναπνευστικό Σύνδρομο) το 2003, οι επιδημικές εκρήξεις μολυσματικών νόσων μπορούν να εξαπλωθούν διεθνώς με πρωτόγνωρη ταχύτητα.

Ο κόσμος δεν υπήρξε ποτέ άλλοτε πιο αλληλοσυνδεόμενος από ό,τι είναι σήμερα. Εκατομμύρια άνθρωποι και τόνοι τροφίμων διασχίζουν σύνορα καθημερινά. Κατά τη διάρκεια μιας συνθησιμένης νύχτας σε ένα μεγάλο ξενοδοχείο ευρωπαϊκής πόλης θα συναντήσει κανείς πελάτες από δώδεκα ή και περισσότερες χώρες. Όπως καταδείχτηκε από το ΣΟΑΣ (Σοβαρό Οξύ Αναπνευστικό Σύνδρομο) το 2003, οι επιδημικές εκρήξεις μολυσματικών νόσων μπορούν να εξαπλωθούν διεθνώς με πρωτόγνωρη ταχύτητα.

Τα θετικά νέα είναι ότι τον 21ο αιώνα τα εργαλεία που είναι διαθέσιμα για τον εντοπισμό και την πρόληψη των επιδημικών εκρήξεων νόσων είναι καλύτερα από ποτέ άλλοτε στην ιστορία της ανθρωπότητας. Η πρόκληση έγκειται στο να διασφαλίσουμε ότι χρησιμοποιούμε τα εργαλεία αυτά για την επίτευξη του σωστού στόχου. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) ιδρύθηκε το 2005 για να βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα κράτη μέλη της να αντιμετωπίσουν αυτήν την πρόκληση. Αποστολή μας είναι να εργαστούμε από κοινού με τις υγειονομικές αρχές σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο για να διευκολύνουμε τη συνεργασία και να παράσχουμε τη βάση τεκμηρίωσης που απαιτείται για αποτελεσματική δράση.

Από την άλλη πλευρά, ο αριθμός των μολυσματικών νόσων που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία στην ΕΕ είναι μεγάλος, ενώ οι πόροι του ECDC είναι περι-

ορισμένοι. Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνουν επιλογές ως προς τις προτεραιότητές μας. Ποια είναι τα βασικά μέτρα που μπορούμε να λάβουμε σε επίπεδο ΕΕ και τα οποία θα έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στην προστασία την ανθρώπινης υγείας; Ποιες είναι οι ασθένειες που πρέπει να μας απασχολήσουν περισσότερο;

Το 2007 το διοικητικό μας συμβούλιο ενέκρινε το *Στρατηγικό πολυετές πρόγραμμα* του ECDC, το οποίο επιχειρεί να δώσει απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα. Το εν λόγω πρόγραμμα βασίζεται σε ανάλυση των βασικών μολυσματικών νόσων που απειλούν την Ευρώπη και προσδιορίζει τους τομείς στους οποίους το ECDC θα μπορούσε να προσφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία στις υφιστάμενες δραστηριότητες σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Το πρόγραμμα αυτό μας εξασφαλίζει ένα χάρτη πορείας για τις εργασίες μας μέχρι το 2013.

Η δημοσίευση Η προστασία της υγείας στην Ευρώπη: το όραμά μας για το μέλλον συνοψίζει τα βασικά σημεία του *Στρατηγικού πολυετούς προγράμματος του ECDC για την περίοδο 2007-2013*, έτσι ώστε να είναι εύληπτο για το ευρύ κοινό. Ελπίζω να τη βρείτε ενδιαφέρουσα και διαφωτιστική.

Zsuzsanna Jakab
Διευθύντρια του ECDC

ECDC Οι εγκαταστάσεις στην περιοχή Tomtebodavägen

Εισαγωγή

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) ιδρύθηκε το 2005 με σκοπό την προστασία της υγείας των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έναντι των μολυσματικών νόσων. Χρησιμοποιεί ως κέντρο πληροφόρησης, γνώσης και δράσης που στηρίζει και ενισχύει όλα τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς και τις χώρες της ΕΕ στο έργο τους για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τον έλεγχο των μολυσματικών νόσων.

Προς τούτο, το ECDC έχει υιοθετήσει μια ευέλικτη προσέγγιση βάσει στόχων για την περίοδο 2007–2013. Η προσέγγιση αυτή, που σκιαγραφείται στο παρόν έγγραφο, επιτρέπει στο ECDC να εστιάσει αποτελεσματικά τις δραστηριότητές του, αλλά και να εκτιμήσει την αποτελεσματικότητά τους. Θα επιτρέψει επίσης στο ECDC να προσαρμόσει τις εργασίες του, ώστε να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις, όποτε παρουσιαστούν, και να λάβει υπόψη νέες επιστημονικές γνώσεις και μεθόδους.

Το ECDC παρακολουθεί τις δυνητικά επικίνδυνες εξελίξεις σχετικά με τις μολυσματικές νόσους σε ολόκληρο τον κόσμο και χρησιμοποιεί τους απαραίτητους προς τούτο πόρους. Ωστόσο, ως νέος οργανισμός το ECDC

προσπαθεί να εδραιώσει τις δικές του λειτουργίες και δραστηριότητες εντός της ΕΕ, προτού επεκτείνει τις συνήθεις δραστηριότητές του αναλαμβάνοντας πιο ενεργό ρόλο εκτός της ΕΕ, σε παγκόσμιο επίπεδο. Για το λόγο αυτό, οι εργασίες του ECDC μέχρι το 2010 επικεντρώνονται στις 27 χώρες της ΕΕ και τις τρεις ακόμη χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).¹

Το ECDC ενισχύει τις εταιρικές σχέσεις του με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες του ΕΟΧ δημιουργώντας επίσημους και ανεπίσημους δεσμούς με άλλους οργανισμούς, όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Έτσι, όλοι οι εταίροι μπορούν να μοιραστούν γνώσεις, εμπειρίες και επιστημονικούς πόρους.

Το παρόν έγγραφο συνοψίζει τα βασικά στοιχεία του μακροπρόθεσμου (2007–2013) στρατηγικού σχεδίου του ECDC. Πρώτον, εξετάζει τις παρελθούσες και τρέχουσες απειλές στην Ευρώπη από μολυσματικές νόσους. Δεύτερον, εξετάζει τους παράγοντες που καθορίζουν πόσο ευάλωτοι είναι οι πολίτες της ΕΕ στις μολυσματικές νόσους (οι οποίοι καλούνται «προσδιοριστές»). Τρίτον, παρουσιάζει τους επτά τομείς εργασίας του ECDC στους οποίους δίδεται προτεραιότητα (στόχους) και τις δράσεις που σχεδιάζει να αναλάβει το ECDC για την επίτευξη αυτών των στόχων.²

1. Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

2. Το 2007 το ECDC δημοσίευσε το πρώτο του Strategic Multi-Annual Programme [Στρατηγικό πολυετές πρόγραμμα], για την περίοδο 2007–2013. Το πλήρες κείμενο διατίθεται στη διεύθυνση www.ecdc.europa.eu

Απειλές από μολυσματικές νόσους

Οι συνέπειες των μολυσματικών νόσων στην ανθρώπινη υγεία υπήρξαν τεράστιες στο διάβα της ιστορίας. Για παράδειγμα, πιστεύεται ότι η Μαύρη Πανώλη του 1348 οδήγησε στο θάνατο μέχρι και 50 εκατομμύρια ανθρώπους στην Ευρώπη, δηλαδή το 30% έως 60% του τότε συνολικού ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα επιτεύχθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στη θεραπεία και πρόληψη των μολυσματικών νόσων, όπως τα αντιβιοτικά και τα εμβόλια. Χάρη στις βελτιώσεις των εμβολίων έχουν μειωθεί σε μεγάλο βαθμό ή έχουν εξαλειφθεί ορισμένες ασθένειες (π.χ. παιδικές λοιμώξεις, πολιομυελίτιδα, ευλογιά). Με την πρόοδο της δημόσιας και ατομικής υγιεινής στις χώρες της ΕΕ και του ΕΟΧ ασθένειες όπως η χολέρα, ο τυφοειδής πυρετός και οι περιγεννητικές λοιμώξεις σε μεγάλο βαθμό ανήκουν πλέον στο παρελθόν.

Ωστόσο, τα οφέλη αυτά δεν είναι ισομερώς κατανομημένα σε όλες τις χώρες, ενώ στο εσωτερικό όλων των χωρών εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες ομάδες ατόμων που δεν έχουν επωφεληθεί από αυτές τις βελτιώσεις. Από την άλλη πλευρά, εμφανίζονται συνεχώς

νέες απειλές. Η αλλαγή του τρόπου ζωής (π.χ. περισσότερα ταξίδια ανά την υφήλιο, μαζική εστίαση, παγκόσμια αγορά τροφίμων, κατάχρηση αντιβιοτικών, αλλαγή της σεξουαλικής συμπεριφοράς) και η περιβαλλοντική αλλαγή θέτουν σε κίνδυνο πολλές από τις βελτιώσεις που έχουν επιτευχθεί στον τομέα της υγείας μέχρι σήμερα.

Παράγοντες που διαμορφώνουν τον κίνδυνο μολυσματικών νόσων στην ΕΕ σήμερα

Προσδιοριστές

Υπάρχει ευρύ φάσμα μολυσματικών νόσων που απειλούν τους πολίτες της ΕΕ.³ Ο κίνδυνος προσβολής από αυτές τις ασθένειες επηρεάζεται από σειρά παραγόντων που καλούνται «προσδιοριστές». Ορισμένοι από τους προσδιοριστές των μολυσματικών νόσων παρατίθενται στο κατωτέρω πλαίσιο.

Η κατανόηση των προσδιοριστών μιας ασθένειας έχει καίρια σημασία προκειμένου να βρεθεί ο καλύτερος τρόπος πρόληψης και ελέγχου της.

Συντονισμός

Η ΕΕ έχει διάφορα θεσμικά όργανα και οργανισμούς, και πολλά κράτη μέλη που πρέπει να συμμετέχουν στην καταπολέμηση των μολυσματικών νόσων. Κάθε κράτος μέλος έχει το δικό του σύστημα υγείας, καθένα από τα οποία έχει διαφορετική οργάνωση. Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του ECDC είναι να αναπτύξει την ικανότητα συνεργα-

σίας μεταξύ θεσμικών οργάνων, οργανισμών και κρατών μελών της ΕΕ. Το ίδιο ισχύει για τους διάφορους τομείς και φορείς των δημόσιων υπηρεσιών: η επιδημική έκρηξη της γρίπης των πτηνών κατέδειξε την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ φορέων στους τομείς της γεωργίας, της υγείας, των άγριων ζώων και της ασφάλειας των τροφίμων.

Πρόληψη

Μία ακόμη πρόκληση προκύπτει από το γεγονός ότι καθώς ορισμένες ασθένειες γίνονται λιγότερο απειλητικές, οι άνθρωποι δεν αισθάνονται πλέον την ανάγκη να συνεχιστεί η εφαρμογή προληπτικών μέτρων. Τούτο ισχύει, για παράδειγμα, για ορισμένες παιδικές μολυσματικές νόσους, όπως η ιλαρά και η παρωτίτιδα. Καθώς αυξάνεται ο αριθμός των ανθρώπων που αποφασίζουν να μην εμβολιάσουν τα παιδιά τους κατά των ασθενειών αυτών, οι ασθένειες επανέρχονται. Πολλές από τις ασθένειες που υπάρχει κίνδυνος να επανεμφανιστούν κατ' αυτόν τον τρόπο είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες για τα παιδιά και τους νέους ενήλικους.

Ορισμένοι προσδιοριστές των μολυσματικών νόσων στην Ευρώπη

Πληθυσμιακές μεταβολές: παρατηρείται αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων, των οποίων ο οργανισμός μπορεί να αδυνατεί να καταπολεμήσει αποτελεσματικά τις ασθένειες· υπάρχουν σημαντικές μεταναστευτικές ροές και διεθνή ταξίδια, που μπορούν να αποτελέσουν ευκαιρία διάδοσης μολυσματικών νόσων· επίσης, η περαιτέρω αστικοποίηση οδηγεί σε μεγαλύτερη φτώχεια στο κέντρο της πόλης, σε συνθήκες συνωστισμού και σε υψηλότερο κίνδυνο μολυσματικών νόσων.

Κοινωνικές συνθήκες: οι φτωχοί, οι άνεργοι και οι άνθρωποι που διαβιούν σε ακατάλληλες συνθήκες στέγασης διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο να προσβληθούν από ορισμένες ασθένειες. Η κοινωνική ανισότητα μπορεί να αυξηθεί στο μέλλον, με αποτέλεσμα περισσότερες ομάδες ανθρώπων να διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο προσβολής από ορισμένες μολυσματικές νόσους.

Τρόπος ζωής: η αύξηση του τουρισμού και των επαγγελματικών ταξιδιών αυξάνει τον κίνδυνο «εισαγωγής» ασθενειών· το «μη ασφαλές σεξ» αποτελεί μέγιστο παράγοντα

κινδύνου για τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (ΣΜΝ) και την HIV λοίμωξη, που αναπτύσσονται πολύ γρήγορα σε ορισμένα μέρη της Ευρώπης· η χρήση ναρκωτικών αποτελεί μέγιστο παράγοντα κινδύνου για την ηπατίτιδα, τη λοίμωξη HIV, τα ΣΜΝ και τις σπητικές λοιμώξεις τέλος, οι αλλαγές στην καταναλωτική συμπεριφορά οδηγούν σε περισσότερες λοιμώξεις συνδεδεμένες με τα τρόφιμα.

Φυσικό περιβάλλον, τεχνολογία και εμπόριο: οι περιβαλλοντικές, οικολογικές και κλιματικές αλλαγές (που μπορούν να επηρεάσουν ορισμένες μολυσματικές νόσους) θα επιταχυνθούν με την υπερθέρμανση του πλανήτη· οι βελτιώσεις της τεχνολογίας έχουν οδηγήσει σε μείωση ορισμένων ασθενειών (π.χ. χολέρα), αλλά και σε αύξηση άλλων (π.χ. νόσος των λεγεωνάριων)· οι σύγχρονες μέθοδοι παραγωγής τροφίμων και η παγκόσμια αγορά τροφίμων μπορούν να οδηγήσουν σε μεγάλες επιδημικές εκρήξεις τροφιμογενών νοσημάτων που είναι δύσκολο να τεθούν υπό έλεγχο, καθότι τα τρόφιμα διακινούνται ανά την υφήλιο και ορισμένες φορές αποθηκεύονται για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Νέες ανακαλύψεις

Νέες ιατρικές γνώσεις έδειξαν ότι ορισμένες παθήσεις (π.χ. καρκίνος, έλκη) συνδέονται με μολυσματικές νόσους. Για παράδειγμα, σήμερα πιστεύεται ότι το 20-25% του συνόλου των καρκίνων μπορεί να προέρχεται από λοιμώξεις. Τούτο σημαίνει ότι απαιτείται στενότερη συνεργασία μεταξύ επαγγελματιών του τομέα της υγείας από διάφορους κλάδους.

Οικονομικά στοιχεία

Οι μολυσματικές νόσοι έχουν τεράστιο οικονομικό αντίκτυπο στις χώρες της ΕΕ. Δεν υπάρχουν μελέτες σχετικά

με το πλήρες κόστος των μολυσματικών νόσων για την ΕΕ στο σύνολό της, υπάρχουν όμως τέτοιες μελέτες για επί μέρους χώρες. Για παράδειγμα, η αντιμετώπιση των μολυσματικών νόσων στην Αγγλία κοστίζει περίπου 6 εκατ. λίρες στερλίνες το χρόνο στην Εθνική Υπηρεσία Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου· η επιδημική έκρηξη του ΣΟΑΣ το 2003 ενδέχεται να έχει κοστίσει στην Κίνα και τον Καναδά περίπου το 1% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος τους· η ΣΕΒ (σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών) κόστισε περίπου 6 δισ. ευρώ στο Ηνωμένο Βασίλειο το 1995. Είναι σαφές ότι ο οικονομικός αντίκτυπος των μολυσματικών νόσων είναι τεράστιος, αν και χρειάζονται περισσότερα στοιχεία ως προς τούτο.

ECDC διοικητικό συμβούλιο

Στόχοι και δράσεις – Στρατηγικό σχέδιο ECDC 2007-2013⁴

Το μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχέδιο του ECDC εκπονήθηκε για να αποκτήσουν όλες οι εργασίες του ένα εστιακό σημείο. Όλα τα ετήσια σχέδια εργασίας βασίζονται στους μακροπρόθεσμους στόχους κάθε χρόνο και εναρμονίζονται με αυτούς. Το περιεχόμενο του σχεδίου έχει διαμορφωθεί ανάλογα με τους πόρους που αναμένει να έχει στη διάθεσή του το ECDC. Το σχέδιο χωρίζεται σε δύο περιόδους:

Κατά την πρώτη περίοδο, 2007–2009, το ECDC επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των δικών του βασικών λειτουργιών και δραστηριοτήτων, και στη δημιουργία στενών σχέσεων με την ΕΕ και τα κράτη μέλη, καθώς και με άλλους εταίρους (π.χ. ΠΟΥ). Εργάζεται για την ανάπτυξη λειτουργιών δημόσιας υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ και τα κράτη μέλη (π.χ. επιτήρηση, εκπαίδευση επαγγελματιών του τομέα της υγείας, γνώσεις σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο μολυσματικών νόσων). Το ECDC εργάζεται επίσης για την ανάπτυξη βασικών «εργαλείων» επιστημο-

νικής εργασίας, όπως βάσεις δεδομένων, δίκτυα και επιστημονικές μέθοδοι. Οι ασθένειες στις οποίες έχει δοθεί προτεραιότητα κατά την εν λόγω περίοδο εργασιών είναι η γρίπη, η λοίμωξη HIV και το AIDS, η φυματίωση, ασθένειες που μπορούν να προληφθούν μέσω εμβολιασμού (ιδίως ιλαρά και άλλες τέτοιες «παιδικές ασθένειες»), και λοιμώξεις σε νοσοκομεία και κλινικές.

Κατά τη δεύτερη περίοδο, 2010–2013, το ECDC θα επικεντρωθεί περαιτέρω στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων ασθενειών. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η δημιουργία βάσης δεδομένων με τεκμήρια σχετικά με τους αποτελεσματικότερους τρόπους πρόληψης και ελέγχου ορισμένων ασθενειών, η μελέτη των προσδιοριστών τους και η προσπάθεια καθορισμού των πιθανών συνεπειών τους (τρεχουσών και μελλοντικών). Ίσως απαιτηθεί αναθεώρηση των προτεραιοτήτων κατά τη δεύτερη αυτή περίοδο, εφόσον προκύψει τέτοια ανάγκη βάσει της εμπειρίας του ECDC κατά την πρώτη περίοδο.

4. Το πρώτο αυτό Στρατηγικό Πολυετές Πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο 2007–2013. Είναι σύμφωνο με το δεύτερο πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της υγείας (2007–2013). Συνάδει επίσης με την τρέχουσα πολιτική και τις τρέχουσες προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα της δημόσιας υγείας.
5. Σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες εφαρμόζονται πολιτικές εμβολιασμού των παιδιών κατά μολυσματικών νόσων όπως η ιλαρά, η παρωτίτιδα, η ερυθρά, η διφθερίτιδα, ο κοκκύτης κ.λπ. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι και οι ενήλικοι μπορούν να προσβληθούν από αυτές τις ασθένειες, ιδίως αν δεν έχουν εμβολιαστεί κατά την παιδική τους ηλικία.

ECDC εμπειρογνώμονες σε επίτιπες αποστολές

Η «στοχευμένη» προσέγγιση του ECDC

Σύμφωνα με το Στρατηγικό πολυετές πρόγραμμα, οι εργασίες του ECDC χωρίζονται σε επτά τομείς-στόχους. Κάθε στόχος συνδέεται με επί μέρους ενέργειες που σκοπεύει να εκτελέσει το ECDC για την επίτευξη του στόχου.

Η προσέγγιση αυτή, που προβλέπει τη χρήση ευέλικτων στόχων με συγκεκριμένα αποτελέσματα, επιλέχθηκε από το ECDC για διάφορους λόγους.

Ο καθορισμός στόχων:

- Καθιστά εύληπτο το τι προσπαθεί να επιτύχει το ECDC και πώς σκοπεύει να το επιτύχει.
- Επιτρέπει τη μέτρηση των αποτελεσμάτων και έτσι μπορεί να διαπιστωθεί εύκολα αν ο στόχος έχει επιτευχθεί ή όχι.
- Παρέχει στο ECDC και στους ανθρώπους που δουλεύουν μαζί του ένα σαφές σχέδιο με λεπτομέρειες για το τι πρέπει να γίνει.

- Οδηγεί τους υπεύθυνους επίτευξης των στόχων στη μελέτη διάφορων τρόπων για την επίτευξη των αποτελεσμάτων.
- Βελτιώνει την επιστημονική σκέψη ενθαρρύνοντας τα στελέχη να αναλογιστούν πού βρισκόμαστε, τι θέλουμε να επιτύχουμε και πώς μπορούμε να το επιτύχουμε.
- Μπορεί να αναπροσαρμοστεί καθώς οι εργασίες προχωρούν και η επιστημονική τεκμηρίωση και οι επιστημονικές γνώσεις βελτιώνονται.

Οι στόχοι και οι δραστηριότητες παρουσιάζονται στον ιστότοπο του ECDC μόνο στην αγγλική γλώσσα. Στη συνέχεια παρατίθεται μια σύντομη επισκόπηση κάθε στόχου και οι λόγοι που οδήγησαν στην επιλογή του. Η επισκόπηση περιλαμβάνει επίσης ορισμένες από τις σημαντικότερες ενέργειες του ECDC για την επίτευξη του στόχου.

Οι τομείς στόχοι χωρίζονται σε τρεις ομάδες, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις κύριες εργασίες του ECDC σχετικά με τη δημιουργία γνώσεων, την ενίσχυση των λειτουργιών δημόσιας υγείας και την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων.

Ομάδα 1

Δημιουργία γνώσεων

Στην ομάδα αυτή υπάρχει ένας μόνο στόχος.

Ο στόχος 1 εστιάζεται στην επέκταση των γνώσεων για την πρόληψη και τον έλεγχο των άνω των 55 μολυσματικών νόσων (βλ. πλαίσιο 2) που το ECDC παρακολουθεί ενεργά. Οι νόσοι αυτές διαιρούνται σε ομάδες, βάσει των προσδιοριστών της νόσου. Οι ομάδες αυτές επί του παρόντος περιλαμβάνουν τις εξής νόσους:

- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (ΣΜΝ), περιλαμβανομένου του HIV/AIDS και των αιματογενώς μεταδιδόμενων ιών (όπως της ηπατίτιδας).
- Οξείες λοιμώξεις του αναπνευστικού.
- Τροφιμογενή και υδατογενή νοσήματα και ζωνοόσοι.
- Αναδιδόμενα νοσήματα και νοσήματα μεταδιδόμενα από φορείς.
- Νοσήματα που μπορούν να προληφθούν με εμβολιασμό και
- Λοιμώξεις συνδεδεμένες με τα ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης και αντιμικροβιακή ανοχή.

Στο πλαίσιο αυτού του στόχου ορίζονται τέσσερις τομείς δράσης και προβλέπεται ότι μέχρι το 2013 το ECDC θα έχει αυξήσει σε μεγάλο βαθμό τις επιστημονικές γνώσεις σε κάθε τομέα.

Ο πρώτος τομέας δράσης εστιάζεται στην αύξηση των γνώσεων που αφορούν τις υγειονομικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες των διαφόρων αυτών μολυσματικών νόσων στους ανθρώπους και τις κοινωνίες. Υπάρχουν μεγάλα κενά στην αξιοπιστία και την πληρότητα των δεδομένων που υπάρχουν σήμερα σε αυτόν τον

τομέα. Προκειμένου να προγραμματιστούν και να ιεραρχηθούν οι δράσεις, τα κενά αυτά πρέπει να καλυφθούν. Για παράδειγμα, πολύ λίγα είναι γνωστά σχετικά με τις οικονομικές συνέπειες των μολυσματικών νόσων και το πώς διαφοροποιούνται αυτές οι συνέπειες μεταξύ γεωγραφικών περιοχών και πληθυσμιακών ομάδων.

Ο δεύτερος τομέας καλύπτει την επιστημονική κατανόηση των «προσδιοριστών» μεμονωμένων ασθενειών. Υπάρχουν πολλοί προσδιοριστές, δηλαδή παράγοντες που επηρεάζουν την εμφάνιση και εξάπλωση των διαφόρων ασθενειών και το πόσο μολυσματικές είναι. Μεταξύ των βιολογικών παραγόντων περιλαμβάνονται ο νοσογόνος παράγοντας, η ανοχή στα αντιβιοτικά, η γενετική, η ηλικία, η οδός μετάδοσης (αέρας, τρόφιμα, νερό, έντομα κ.λπ.). Οι παράγοντες αυτοί επηρεάζονται με τη σειρά τους από άλλους κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες, όπως η ποιότητα της στέγασης, το νερό, ο αέρας, τα τρόφιμα, τα ταξίδια, η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, οι παγκόσμιες κλιματικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Είναι αναγκαίο να μάθουμε περισσότερα για το ποιοι από αυτούς τους προσδιοριστές είναι σημαντικότεροι και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Οι γνώσεις αυτές θα βοηθήσουν στην εξεύρεση των βέλτιστων τρόπων μείωσης των συνεπειών κάθε προσδιοριστή.

Ο τρίτος τομέας καλύπτει τα επιστημονικά τεκμήρια σχετικά με τις καλύτερες μεθόδους πρόληψης και ελέγχου μεμονωμένων μολυσματικών νόσων. Υπάρχουν πολλές μέθοδοι πρόληψης και ελέγχου, ορισμένες όμως λειτουργούν καλύτερα από κάποιες άλλες ή παρέχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα κόστους. Πρέπει να γίνουν μελέτες για να διαπιστωθεί ποιες μέθοδοι είναι πιο αποτελεσματικές και γιατί, και πόσο κοστίζουν. Είναι επίσης επιτακτική ανάγκη να αναζητηθούν άλλες, καλύτερες μέθοδοι πρόληψης και ελέγχου.

Ο τέταρτος τομέας καλύπτει τη βοήθεια προς τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να καταπολεμήσουν τις μολυσματικές νόσους. Στο πλαίσιο αυτό, το ECDC βοηθά τις χώρες να μοιραστούν επιστημονικές γνώσεις και εμπειρίες. Το ECDC καθορίζει επίσης πρότυπα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα κράτη μέλη για να βελτιώσουν την ποιότητα των εργασιών τους σχετικά με τις μολυσματικές νόσους. Το ECDC διευκολύνει το συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών, των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της ΕΕ.

Εμβολιασμός κατά της εποχικής γρίπης

Ασθένειες που καλύπτονται από την επιστημονική εργασία του ECDC

Λοιμώξεις της αναπνευστικής οδού

Γρίπη, φυματίωση, νόσος των λεγεωναρίων

ΣΜΝ, περιλαμβανομένου του HIV και των αιματογενώς μεταδιδόμενων ιών

Χλαμύδια, γονοκοκκικές λοιμώξεις, ηπατίτιδα Β, ηπατίτιδα Γ, HIV και σύφιλη.

Τροφιμογενή & υδατογενή νοσήματα και ζωνόσοι

Καμπυλοβακτηρίωση, κρυπτοσποριδίωση, λοίμωξη από εντερική αιμορραγία από κολοβακτηρίδιο κοπράνων (EHEC), λοίμωξη από νοροϊό, σαλμονέλλωση, ηπατίτιδα Α και Ε, λιστερίωση, αλλαντίαση, βρουκέλλωση, νόσος Creutzfeldt-Jakob και άλλες μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες, βακτηριακή δυσεντερία (σιγκέλωση), τοξοπλάσμωση, τριχίνωση και γερσινίωση, άνθρακας, χολέρα, τουλαραιμία, εκινοκοκκίαση, γιαρδίαση, λεπτοσπείρωση.

Αναδύομενες νόσοι και νόσοι που μεταδίδονται από φορείς

Ελονοσία, πυρετός Q, πυρετός τσικουνγκούνια, ιός hanta, δάγκειος πυρετός, κίτρινος πυρετός, πυρετός του Δυτικού Νείλου, βορελίωση, κροτογενής εγκεφαλίτιδα, πανώλη, σοβαρό οξύ αναπνευστικό σύνδρομο (ΣΟΑΣ), ευλογιά, ιογενείς αιμορραγικοί πυρετοί, αναδύομενες/άλλοι νόσοι άγνωστης αιτιολογίας.

Ασθένειες που προλαμβάνονται με εμβολιασμό

Αιμόφιλος της ινφλουέντσας τύπου Β, ιλαρά, μηνιγγοκοκκική νόσος, παρωτίτιδα, κοκκύτης, ερυθρά, λοιμώξεις από πνευμονιόκοκκο (διεισδυτικό), διφθερίτιδα, τέτανος, πολιομυελίτιδα, λύσσα, λοίμωξη από ροταϊό, ανεμευλογιά, ιός ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV).

Λοιμώξεις που σχετίζονται με τα ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης και αντιμικροβιακή ανοχή

Νοσοκομειακές λοιμώξεις, παθογόνοι οργανισμοί με αντιμικροβιακή ανοχή.

Ομάδα 2

Ενίσχυση λειτουργιών δημόσιας υγείας

Η δεύτερη ομάδα στόχων αποσκοπεί στην ανάπτυξη λειτουργιών δημόσιας υγείας – δημιουργία νέων λειτουργιών και πρακτικών εργασίας, αν κριθεί αναγκαίο, διασύνδεση υφιστάμενων λειτουργιών και φορέων, δημιουργία δικτύων. Η εργασία αυτή θα λάβει προτεραιότητα κατά την πρώτη περίοδο του Προγράμματος, διότι η ύπαρξη ισχυρών υπηρεσιών δημόσιας υγείας είναι απαραίτητη για τις άλλες δράσεις. Για παράδειγμα, η ύπαρξη ισχυρών υπηρεσιών και λειτουργιών δημόσιας υγείας έχει ζωτική σημασία για την επιτυχία των εργασιών του Στόχου 1 σχετικά με την αντιμετώπιση των επί μέρους μολυσματικών νόσων.

Στην ομάδα αυτή υπάρχουν έξι στόχοι που καλύπτουν την επιτήρηση, την επιστημονική υποστήριξη, την ετοιμότητα αντιμετώπισης και την αντιμετώπιση επιδημικών εκρήξεων μολυσματικών νόσων, την κατάρτιση και την επικοινωνία σχετικά με τις μολυσματικές νόσους.

Ο στόχος 2 αφορά την επιτήρηση—πρόκειται για τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας των μολυσματικών νόσων στην Ευρώπη και παγκοσμίως, ώστε να μπορούν τα θεσμικά όργανα, οι οργανισμοί και τα κράτη μέλη της ΕΕ να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα προστασίας των πολιτών. Εξετάζει τα μεταβαλλόμενα επιδημιολογικά πρότυπα των νόσων, τις επιδημικές εκρήξεις νόσων, τις αλλαγές σε υφιστάμενες νόσους κ.λπ.

Επί του παρόντος πολυάριθμοι φορείς και πολλές χώρες εκτελούν εργασίες επιτήρησης ανά την Ευρώπη. Καθένας έχει διαμορφώσει το δικό του τρόπο εργασίας και συλλέγει διαφορετικές πληροφορίες (δεδομένα) με διαφορετικό τρόπο. Επιπλέον, δεν έχουν όλα τα συλλεγόμενα δεδομένα την ίδια ποιότητα. Έτσι, δεν είναι απλό να συνε-

νωθούν όλα τα δεδομένα για να αποτυπωθεί η πραγματικότητα σε μια ενιαία ευρύτερη εικόνα. Το ECDC θα αναλάβει σταδιακά την ευθύνη επιτήρησης όλων των μολυσματικών νόσων στην ΕΕ εντός των επόμενων ετών. Στόχος του είναι να εξασφαλίσει την οργάνωση και το συντονισμό όλων των διαφόρων δικτύων, βάσεων δεδομένων, μεθόδων εργασίας κ.λπ. κατά τρόπον ώστε να παράγονται σωστά και χρήσιμα δεδομένα. Το ECDC συντονίζει, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μια διαδικασία με στόχο τον καθορισμό προτεραιοτήτων μεταξύ των νόσων ώστε να παρακολουθείται ο κατάλογος και να εξασφαλιστεί η τακτική του αναθεώρησης. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στο να εξασφαλιστεί ότι θα γίνουν αντιληπτές οι πρώιμες προειδοποιητικές ενδείξεις μιας επιδημίας ή μιας νέας ασθένειας (ή οι αλλαγές στη συμπεριφορά των ασθενειών). Τέλος, το ECDC φροντίζει να διατίθενται στο σωστό χρόνο επαρκείς και αρκούντως λεπτομερείς πληροφορίες στους ανθρώπους και τους φορείς που τις χρειάζονται.

Ο στόχος 3 καλύπτει την επιστήμη και την πρόβλεψη, τη διατύπωση εκτιμήσεων για τις μελλοντικές απειλές από μολυσματικές νόσους κ.λπ. Στην ΕΕ υπάρχει πληθώρα επιστημονικής έρευνας και άλλων επιστημονικών εργασιών, αλλά και μεγάλη διασπορά τους σε διάφορα ιδρύματα και κράτη μέλη. Το ECDC διευκολύνει την ανταλλαγή και το συντονισμό εργασιών και πληροφοριών μεταξύ όλων αυτών. Έχουν γίνει εκτεταμένες εργασίες στο εργαστήριο, με τη μελέτη των αιτίων των μολυσματικών νόσων, του τρόπου εξάπλωσής τους, του τρόπου αντιμετώπισής τους κ.λπ. Στόχος του ECDC είναι να προωθηθεί η ερευνητική εργασία εκτός εργαστηρίου για να μελετηθούν οι καλύτεροι τρόποι πρόληψης και ελέγχου των μολυσματικών νόσων. Επίσης, τα αποτελέσματα αυτής της εργασίας πρέ-

Οικογένεια με παιδί κατόπιν εμβολιασμού σε παιδιατρικό κέντρο εμβολιασμού, Στοκκόλμη, Σουηδία 2008

πει να καθίστανται διαθέσιμα σε όλα τα κράτη μέλη και σε όλους τους φορείς της ΕΕ που τα χρειάζονται. Για να επιτευχθεί τούτο, το ECDC διεξάγει εργασίες για τη βελτίωση των μεθόδων και τη εκμηδύνωση της επιστημονικής έρευνας και για να παράσχει μεγαλύτερη στήριξη στα εργαστήρια δημόσιας υγείας ανά την Ευρώπη. Το ECDC χρησιμεύει ως κέντρο επιστημονικής γνώσης, έρευνας και παροχής συμβουλών. Εκπονεί επίσης μελέτες σε τομείς στους οποίους απαιτούνται περισσότερες πληροφορίες και εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για επιστημονική έρευνα.

Ο στόχος 4 καλύπτει τις απειλές από μολυσματικές νόσους—την ανίχνυσή τους, την προετοιμασία για την αντιμετώπιση πιθανών επιδημικών εκρήξεων μολυσματικών νόσων και την προστασία των πολιτών της ΕΕ από αυτές. Καλύπτει τη διερεύνηση και τον έλεγχο των επιδημικών εκρήξεων μολυσματικών νόσων με δυναμική επίδραση σε περισσότερες χώρες της ΕΕ. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στον εντοπισμό και την επαλήθευση πρώιμων προειδοποιητικών ενδείξεων προερχόμενων από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου που θα σήμαιναν την έναρξη μια νέας επιδημίας μολυσματικής νόσου, παρόμοιας με το ΣΟΑΣ το 2003 ή έναν νέο ιό της γρίπης που θα προκαλούσε πανδημία.

Υπάρχουν πολλά θεσμικά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ, και πολλοί φορείς των κρατών μελών στον τομέα

της δημόσιας υγείας που συμμετέχουν στην καταπολέμηση των μολυσματικών νόσων, όλοι εκ των οποίων εργάζονται με διαφορετικούς τρόπους. Το ECDC συμβάλλει στο συντονισμό όλων αυτών των φορέων, ούτως ώστε να γίνει πιο συστηματική και πιο αποτελεσματική η ανίχνευση των μολυσματικών νόσων και η αντίδραση σε αυτές. Νέες μέθοδοι γνωστοποίησης των επιδημικών εκρήξεων υιοθετούνται, όπως το Διαδίκτυο και οι πλέον πρόσφατες εφαρμογές της τεχνολογίας της πληροφορίας. Το ECDC έχει δημιουργήσει ένα αποτελεσματικό σύστημα έγκαιρου συναγερμού και στηρίζει τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς της ΕΕ και τα κράτη μέλη στην ανίχνευση επιδημικών εκρήξεων ασθενειών.

Το ECDC παρέχει συμβουλές και βοήθεια στα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ για την αντιμετώπιση τυχόν επιδημικών εκρήξεων μολυσματικών νόσων και για την κατάρτιση σχεδίων αντιμετώπισης πιθανών μελλοντικών επιδημικών εκρήξεων. Κινητοποιεί ομάδες εμπειρογνομόνων που αποστέλλονται επί τόπου για τη στήριξη δραστηριοτήτων έρευνας και ελέγχου όχι μόνο στην ΕΕ, αλλά και διεθνώς, όταν του ζητηθεί.

Ο στόχος 5 καλύπτει την κατάρτιση. Τα κράτη μέλη έχουν διαγράψει διαφορετική πορεία και εφαρμόζουν διαφορετικές προσεγγίσεις τόσο στο θέμα της πρόληψης και του ελέγχου των μολυσματικών νόσων, όσο και στην αντιμετώπιση επιδημικών εκρήξεων τέτοιων νόσων. Ωστόσο, η εμφάνιση νέων απειλών από μολυσματικές νόσους κατέδειξε την ανάγκη για πιο συντονισμένη δράση. Η κατάρτιση παρέχει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και επιτρέπει σε στελέχη διαφόρων φορέων και δημόσιων υπηρεσιών να συνομιλήσουν και να κατανοήσουν το ρόλο καθενός στην καταπολέμηση των μολυσματικών νόσων.

Το ECDC συντονίζει το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα κατάρτισης επιδημιολόγων πεδίου (EPIET). Επί του παρόντος, 16 έως 20 υπότροφοι εγγράφονται κάθε χρόνο στο διετές πρόγραμμα και τοποθετούνται σε εθνικό φορέα επιτήρησης της δημόσιας υγείας σε άλλο κράτος μέλος. Κατά τη διάρκεια της διετούς υπηρεσίας τους, εκπαιδεύονται από έμπειρο επιδημιολόγο, ενώ ταυτόχρονα ασκούν την επιδημιολογία πεδίου υπό πραγματικές συνθήκες, αποκτώντας έτσι πολύτιμη εμπειρία.

ECDC σημείο πληροφόρησης

Επιπλέον, το ECDC συμβάλλει στην ανάπτυξη σύντομων προγραμμάτων κατάρτισης για να βοηθήσει τις χώρες της ΕΕ να ενισχύσουν τις ικανότητές τους στον τομέα των ανθρώπινων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται η διασύνδεση φορέων κατάρτισης.

Ο στόχος 6 καλύπτει την επικοινωνία σχετικά με τις μολυσματικές νόσους. Στο πλαίσιο αυτού του στόχου προβλέπεται να καταστεί το ECDC μέχρι το 2013 η κύρια πηγή πληροφοριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τις μολυσματικές νόσους. Το ECDC προβλέπεται επίσης ότι θα στηρίζει τις εθνικές επικοινωνιακές δραστηριότητες σε θέματα υγείας και ότι θα καταστεί κέντρο εμπειρογνώσεως για την καλή πρακτική όσον αφορά την ανακοίνωση έκτακτων κινδύνων.

Το κοινό-στόχος του επικοινωνιακού έργου του ECDC περιλαμβάνει δύο κυρίως ομάδες: τους εμπειρογνώμονες στον τομέα της δημόσιας υγείας (συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνομώνων των εθνικών αρχών και της ευρύτερης κοινότητας της δημόσιας υγείας) και το ευρύ κοινό (στο πλαίσιο αυτό τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποτελούν έναν από τους κύριους διαύλους πληροφόρησης του κοινού). Το ECDC θα παρέχει διαφορετικές πληροφορίες στις επί μέρους ομάδες-στόχους χρησιμοποιώντας τις καταλληλότερες μεθόδους και τους

καταλληλότερους διαύλους επικοινωνίας που έχει στη διάθεσή του.

Όσον αφορά τους εμπειρογνώμονες στον τομέα της δημόσιας υγείας, το ECDC επικοινωνεί μαζί τους μέσω σημαντικών επιστημονικών συναντήσεων και συνεδρίων. Δημοσιεύει στο Διαδίκτυο επιστημονικές πληροφορίες για τις μολυσματικές νόσους. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με την επίπτωση των μολυσματικών νόσων, ενημερωτικά δελτία, εκτιμήσεις κινδύνου, ειδήσεις σχετικά με επιδημικές εκρήξεις και εκθέσεις σε θέματα που αφορούν την πρόληψη και τον έλεγχο νόσων. Το ECDC λειτουργεί ως κεντρική πηγή επιστημονικών πληροφοριών και γνώσεων σχετικά με τις μολυσματικές ασθένειες. Το ECDC συνδέεται επίσης με εθνικούς και κοινοτικούς ιστοτόπους για μια πιο αποτελεσματική διάδοση της γνώσης. Το ECDC επιδιώκει να διευκολύνει τους εμπειρογνώμονες του τομέα της δημόσιας υγείας να αποκτήσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται σχετικά με οποιαδήποτε πτυχή των μολυσματικών νόσων.

Όσον αφορά το ευρύ κοινό και τα μέσα ενημέρωσης, το ECDC αναγνωρίζει την ανάγκη τους για έγκυρη και ακριβή πληροφόρηση. Όταν παρουσιάζεται επιδημική έκρηξη μιας νόσου, το κοινό και τα μέσα ενημέρωσης θέλουν να τους παρέχεται γρήγορα αυτή η πληροφόρηση. Οι υγειονομικές αρχές πρέπει να αντιμετωπίζουν με ευθύτητα και διαφάνεια αυτές τις ομάδες του κοινού για να κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους.

Το ECDC μπορεί να στηρίξει τις επικοινωνιακές δραστηριότητες των κρατών μελών στον τομέα της υγείας παρέχοντας ειδική κατάρτιση σε θέματα όπως η επικοινωνία κατά τη διάρκεια έκτακτων αναγκών στον τομέα της υγείας. Το ECDC μπορεί να αναπτύξει σειρά εργαλείων για να βοηθήσει τις επικοινωνιακές δραστηριότητες των κρατών μελών σε συγκεκριμένα θέματα, αλλά και να στηρίξει κοινές εκστρατείες. Το ECDC βοηθά τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες με φορείς της ΕΕ και μεταξύ τους, και προωθεί την ανάπτυξη κοινών δηλώσεων στα μέσα ενημέρωσης, όταν απαιτείται. Μπορεί, επίσης, να φέρει σε επικοινωνία εθνικούς υπαλλήλους, δημοσιογράφους και εκδότες, προκειμένου να μοιραστούν τις εμπειρίες και τις γνώσεις τους.

Ομάδα 3

Δημιουργία και διατήρηση εταιρικών σχέσεων

Αυτή η ομάδα περιλαμβάνει ένα μόνο **στόχο, το στόχο 7, ο οποίος καλύπτει τη συνεργασία και την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων**. Πολλοί «προσδιοριστές» μολυσματικών νόσων συνδέονται με άλλους τομείς, όπως η στέγαση, η ασφάλεια των τροφίμων, η γεωργία ή περιβαλλοντικοί παράγοντες. Απαιτείται η συνεργασία όλων για να αντιμετωπιστούν οι απειλές που θέτουν οι μολυσματικές νόσοι. Οι μεμονωμένες προσπάθειες δεν είναι αποτελεσματικές. Παρόλο που κάθε χώρα μπορεί να έχει ιδιαίτερα προβλήματα, υπάρχουν χώρες με παρόμοια προβλήματα που μπορούν να ανταλλάξουν γνώσεις και εμπειρίες. Καθώς το ECDC αρχίζει να εξετάζει τις μολυ-

σματικές νόσους σε παγκόσμια κλίμακα, θα πρέπει ταυτόχρονα να συνεργαστεί με ευρύτερο φάσμα φορέων που επίσης δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο.

ECDC εταίροι

Συμπέρασμα

Καθώς οι απειλές από τις μολυσματικές νόσους αυξάνονται, το παρόν Στρατηγικό πολυετές πρόγραμμα αναμένεται να βοηθήσει το ECDC να αναλάβει καθοδηγητικό ρόλο έναντι της ΕΕ και των κρατών μελών όσον αφορά τη δράση τους για την προστασία της υγείας των πολιτών. Το πρόγραμμα είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που μπορεί να ανακύψουν στο μέλλον. Οι στόχοι διευκολύνουν την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων του ECDC και εξασφαλίζουν ότι θα εκτελεστούν πράγματι όλα όσα πρέπει να γίνουν. Ευελπιστούμε επίσης ότι το παρόν πρόγραμμα θα χρησιμεύσει ως πρότυπο και θα λειτουργήσει καθοδηγητικά για το προσωπικό και τους εταίρους του ECDC στην καταπολέμηση των μολυσματικών νόσων.

Πώς θα προμηθευτείτε εκδόσεις της ΕΕ

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop: <http://bookshop.europa.eu>,
- από τα βιβλιοπωλεία, αν ξέρετε τον τίτλο, τον εκδότη ή/και τον αριθμό ISBN,
- παραγγέλλοντας απευθείας σε έναν από τους αντιπροσώπους μας πωλήσεων.

Στοιχεία επικοινωνίας:

<http://bookshop.europa.eu> ή στείλτε φαξ στον αριθμό +352 2929-42758.

Δωρεάν εκδόσεις:

- από το EU Bookshop: <http://bookshop.europa.eu>,
- από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή τα γραφεία εκπροσώπησής της.

Στοιχεία επικοινωνίας:

<http://bookshop.europa.eu> ή στείλτε φαξ στον αριθμό +352 2929-42758.

ISBN 978-92-9193-116-3

9 789291 931163

Υπηρεσία Εκδόσεων

TQ-81-08-456-EL-C

Επικοινωνία με το ECDC

Διεύθυνση έδρας:
Tomtebodavägen 11 A
SE-171 83 Στοκχόλμη
ΣΟΥΗΔΙΑ
Τηλ. +46 85860 1000
Φαξ +46 85860 1001
Internet: <http://www.ecdc.europa.eu>
E-mail: info@ecdc.europa.eu

Ταχυδρομική διεύθυνση:
ECDC — European Centre for
Disease Prevention and Control
SE-171 83 Stockholm
SWEDEN

Το παρόν φυλλάδιο είναι διαθέσιμο στις παρακάτω γλώσσες:

αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, δανικά, ελληνικά, εσθονικά,
ιρλανδικά, ισλανδικά, ισπανικά, ιταλικά, λετονικά, λιθουανικά,
μαλτέζικα, νορβηγικά, ολλανδικά, ουγγρικά, πολωνικά,
πορτογαλικά, σλοβακικά, σλοβενικά, σουηδικά, τσεχικά,
φινλανδικά